

Filmoteca de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Filmoteca
de Catalunya

Riambau, Esteve, 1955-

Filmoteca de Catalunya : passat i futur del cinema = the past and future of the cinema. – (Institucions i equipaments culturals ; 2)

ISBN 9788439391852

I. Filmoteca de Catalunya II. Catalunya. Generalitat III. Títol

IV. Col·lecció: Institucions i equipaments culturals ; 2

1. Filmoteca de Catalunya 2. Cinemateques – Catalunya

061.231:791.43(467.1)

Edició : Filmoteca de Catalunya

Autor del text : Esteve Riambau (Director de la Filmoteca de Catalunya)

Disseny de la col·lecció : Hobra Design

Maquetació i impressió : Entitat Autònoma del Diari Oficial
i de Publicacions

ISBN : 978-84-393-9185-2

Dipòsit legal : B 21217-2014

© Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.
Filmoteca de Catalunya

El document "Filmoteca de Catalunya : passat i futur del cinema" editat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya està subjecte a una llicència de Reconeixement-NoComercial 4.0

Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució i la comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi la font.

Filmoteca de Catalunya

Passat i futur del
cinema

Filmoteca de Catalunya

The past and
future of the
cinema

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

FilmoTeca
de Catalunya

Índex

Presentació	7
01_ Què és una filmoteca?	
Breu història	9
02_ Filmoteca de Catalunya.	
Qui som,	
d'on venim?	13
03_ Seus: Raval i Terrassa	17
04_ Patrimoni fílmic	25
05_ Patrimoni documental	35
06_ Programació	43
07_ Exposicions	51
08_ Serveis educatius	55
09_ Reptes de futur	59

Index

Presentation	7
01_ What is a film archive?	
A short history	9
02_ Filmoteca de Catalunya.	
Who are we and where	
are we from?	13
03_ Sites: Raval and Terrassa	17
04_ Film heritage	25
05_ Documentary heritage	35
06_ Programming	43
07_ Exhibitions	51
08_ Education services	55
09_ Future challenges	59

Presentació

Als anys trenta del segle passat, quan el cinema es consolidava com l'art emergent, els països més avançats van adonar-se que el valuós patrimoni que generava la nova cultura visual no podia esdevenir un impuls creativament innovador, però físicament i documentalment efímer.

Sense saber-ho, tenien present el que més tard formularia François Truffaut: “El cinema, la seva història, el seu passat, el seu present, s'aprenen a la filmoteca. Només s'aprenen allí. És un aprenentatge perpetu”.

Un aprenentatge que té lloc mitjançant un procés continuat de conservació, documentació i difusió del patrimoni fílmic dins del món de les imatges en moviment. Des del 1981, la Filmoteca de Catalunya du a terme aquesta tasca de conjunt al nostre país, i actualment ha assolit un nivell estructural equiparable amb els models de referència internacional en el seu àmbit.

Dues fites recents expliquen aquesta transformació. D'una banda, la inauguració l'any 2012 de la seu del Raval a Barcelona, que ha contribuït, conjuntament amb altres institucions, a la dinamització cultural de l'entorn i al redreçament del seu teixit urbà. D'altra banda, la posada en marxa el 2013 del Centre de Conservació i Restauració al Parc Audiovisual de Terrassa, equipat igualment amb les últimes tecnologies.

La nova situació ha fet que la Filmoteca —membre de la FIAF (Federació Internacional d'Arxius Fílmics)— hagi esdevingut una eina veritablement útil per als estudiosos del cinema, els professionals del sector i les nombroses persones que se senten atretes per un art i una indústria que, també amb el pas del suport analògic al digital, no han parat de créixer i de transformar-se.

La guia que us presentem explica el conjunt de serveis que ofereix la Filmoteca de Catalunya i reflexiona sobre el seu paper dins del sector audiovisual català. Desitjo que estimuli de nou la vostra cultura cinematogràfica des de múltiples dimensions.

Ferran Mascarell
CONSELLER DE CULTURA

Presentation

In the 1930s, when the cinema was establishing its position as an emerging art form, the most advanced countries realised that this innovative genre was generating a valuable heritage and that they could not allow its physical existence and documentary significance to be purely ephemeral.

Without realising it, they were applying the principle expressed by François Truffaut: “It's at the Cinémathèque that people can learn about the history, past and present of cinema! It's the only place they can learn about it! It's a never-ending education.”

It is an education that involves an ongoing process of conservation, documentation and dissemination of our film heritage. Since 1981 the Filmoteca de Catalunya has been engaged in this task and today its standards are comparable to those of the leading international organisations in the field.

Two recent events help to explain the transformation. Firstly, in 2012 its new premises in Barcelona's Raval were opened. Together with other institutions, it has contributed to the cultural development and revival of this part of the city. Secondly, in 2013 the Conservation and Restoration Centre was launched in the Parc Audiovisual de Terrassa, where all the latest technology is available.

These developments have enabled the Filmoteca to become a valuable tool for students of the cinema, professionals in the sector, and the large numbers of people who feel drawn to an art and an industry that have continued to grow, throughout the transition from analogical to digital techniques.

This guide describes the services provided by the Filmoteca de Catalunya and discusses its role in the Catalan audio-visual sector. I wish it will provide a fresh stimulus for your interest in all aspects of cinema.

Ferran Mascarell
CONSELLER DE CULTURA
(MINISTER OF CULTURE)

01
2

Què és una filmoteca?

Breu història

El cinema és un invent sense futur.
Auguste Lumière

El cinema neix a finals del segle XIX com un espectacle popular que conjuga la fotografia en moviment amb el vodevil i el musical, enregistrat i projectat en un suport summament fràgil. La pel·lícula cinematogràfica es trenca, es ratlla i, fins i tot, es crema amb molta facilitat davant la indiferència general d'aquells temps. Auguste Lumière, un dels seus inventors, afirma poc després que el cinema no té futur. La seva profecia és errònia, però quan el sonor deixa obsolet el cinema mut, bona part de la producció anterior ja ha desaparegut per sempre. Aquesta catàstrofe és la que motiva l'aparició de les primeres cinemateques a principis dels anys trenta.

Estocolm (1933), Berlín (1934), Nova York i Londres (1935), París (1936) i Brussel·les (1938) són les ciutats pioneres a obrir institucions que vetllen per la recuperació i la preservació del patrimoni cinematogràfic. El 1938, quatre d'elles funden la FIAF, la Federació Internacional d'Arxius Fílmics, que actualment agrupa unes 150 institucions públiques d'arreu del món. A mig camí entre els museus i els arxius patrimonials, les biblioteques i els cinemes, les filmoteques són, en l'actualitat, els centres que conserven i difonen la cultura cinematogràfica, entesa com un valuós testimoni social i artístic enregistrat en imatges en moviment.

What is a film archive?

A short history

The cinema is an invention without any future.
Auguste Lumière

The cinema was invented in the late nineteenth century as a popular spectacle that combined moving photography with vaudeville and music hall and it was recorded and shown on an extremely fragile medium. A film could be broken, scratched and even burnt very easily with the general indifference of those times

Auguste Lumière, one of its inventors, said shortly afterwards that the cinema had no future. His prophecy was wrong, but when the talkies made silent films obsolete many of the previous works had disappeared forever. This catastrophe is what led to the appearance of the first film archives in the early nineteen thirties.

Stockholm (1933), Berlin (1934), New York and London (1935), Paris (1936) and Brussels (1938) were the pioneering cities which set up institutions to safeguard the recovery and preservation of film heritage. In 1938 four of them founded FIAF, the International Federation of Film Archives, which now brings together 150 public institutions from all around the world. Halfway between museums and heritage archives, libraries and cinemas, cinémathèques and film archives are now the centres that preserve and publicise film culture which is seen as valuable social and artistic testimony recorded in moving images.

Congrès
de la FIAF,
Varsòvia,
1955

*FIAF Congress,
Warsaw, 1955*

Henri Langlois
i Jerzy Toeplitz,
dues de les
personalitats
històriques
de la FIAF

*Henri Langlois
and Jerzy Toeplitz,
two important
figures in
FIAF's history*

→
Pel·lícula malmesa
i en bon estat

Damaged film and
film in good condition
↓

02
2

Filmoteca de Catalunya.

Qui som,
d'on venim?

Es una institució pública que va néixer el 1981, adscrita al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Els seus orígens van ser com a delegació de la llavors anomenada Filmoteca Nacional d'Espanya. Ja institucionalitzada com a Filmoteca de Catalunya, les sessions barcelonines es van ubicar a la sala d'actes d'un col·legi religiós i el 1983 arribaren els primers films destinats a l'Arxiu, que ben aviat es nodrí d'altres fons, públics i privats. El 1991, les projeccions es traslladaren a una antiga sala d'art i assaig, i l'Arxiu obrí unes noves dependències. La Biblioteca del Cinema, procedent de la Filmoteca Nacional i ampliada amb l'adquisició dels fons de Miquel Porter Moix (CoCiCa), s'enriquí, a partir de 1997, amb la unificació amb la Biblioteca Delmiro de Caralt.

Actualment adscrita a l'ICEC del Departament de Cultura, la Filmoteca de Catalunya ha estat successivament dirigida per Antoni Kirchner, Natàlia Molero, Roc Villas i, des del 2010, per Esteve Rimbau. El 2012 va inaugurar al barri

Filmoteca de Catalunya.

Who are we
and where are
we from?

It is a public institution that was founded in 1981, affiliated to the Department of Culture of the Government of Catalonia. Originally it was a regional branch of the then Filmoteca Nacional de España. Now institutionalised as Filmoteca de Catalunya, the Barcelona screenings were held in the theatre of a religious school and in 1983 along came the first films intended for the Archive which would soon draw on other public and private collections. In 1991 film screenings were moved to an old art house venue and the Archive opened new facilities. The Biblioteca del Cinema (Library of Cinema), taken from the Filmoteca Nacional de España and expanded with the acquisition of the Miquel Porter Moix (CoCiCa) collection, was enlarged in 1997 when it merged with the Biblioteca Delmiro de Caralt (Delmiro de Caralt Library).

Currently part of the ICEC in the Department of Culture, the Filmoteca de Catalunya has been successively led by Antoni Kirchner, Natàlia Molero, Roc Villas and, since 2010, Esteve Rimbau.

del Raval una nova seu pròpia d'un gran equipament cultural i el 2013 es va posar en marxa el nou Centre de Conservació i Restauració, al Parc Audiovisual de Terrassa. L'equip que hi treballa supera les quaranta persones, dividides en quatre àrees: Programació, Documentació, Administració i Centre de Conservació i Restauració. Membre de ple dret de la FIAF (Federació Internacional dels Arxius de Films), el 2013 va acollir la celebració del 69 Congrés d'aquesta organització, amb la presència d'un centenar de cinemateques d'arreu del món.

In 2012 it opened a new site fitting for a major cultural facility in the Raval district in Barcelona and in 2013 it inaugurated the new Centre de Conservació i Restauració (Centre for Conservation and Restoration) in the Parc Audiovisual de Terrassa (Terrassa Audiovisual Park). Fifty members of staff are based there and divided into four areas: Programming, Documentation, Management and the Archive. Filmoteca de Catalunya is a full member of FIAF (International Federation of Film Archives) and in 2013 hosted the organisation's 69th Congress which was attended by a hundred film archives from around the world.

Participants al 69 Congrés
de la FIAF
(Barcelona, 2013)

69th FIAF Congress
participants
(Barcelona, 2013)

Antigues
dependències
de la Filmoteca
de Catalunya

Former
Filmoteca
de Catalunya
facilities

03
2

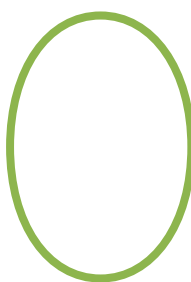
Seus: Raval i Terrassa

El 21 de febrer de 2012 es va obrir al públic la nova seu, situada a la plaça Salvador Seguí del barri del Raval, centre històric de Barcelona. És un edifici de 7.000 metres quadrats dissenyat per l'arquitecte Josep Lluís Mateo que allotja dues sales de projeccions —una amb 360 butaques i l'altra amb 175— dotades de tots els sistemes de projecció

analògica i digital, un espai d'exposicions temporals de 300 metres quadrats, la Biblioteca del Cinema i els seus fons documentals així com les oficines, a més d'una llibreria especialitzada i una cafeteria. Els noms de les sales responen a Segundo de Chomón, cineasta dels orígens que va treballar a Barcelona, París i Milà, i a Laya Films, la productora de la Generalitat republicana durant la Guerra Civil, dues de les joies de la corona del nostre patrimoni.

El Centre de Conservació i Restauració (2CR), situat al Parc Audiovisual de Terrassa, és un edifici de nova planta, que es va posar en funcionament el 2013 d'acord amb els estàndards de conservació fílmica. Els seus 2.250 metres quadrats allotgen 10 neveres per a acetats i 8 per a nitrats, a més d'espais de treball per als materials. Aquest equipament permet preservar els

Sites: Raval and Terrassa

On 21 February 2012 the new site was opened to the public located in Salvador Seguí Square in the Raval district, Barcelona's historic centre. The 7,000 square metre facility designed by the architect Josep Lluís Mateo houses two theatres, one with 360 seats and the other with 175 and equipped with complete analogic and

digital projection systems, a temporary exhibition space covering 300 square metres, the Biblioteca del Cinema and its documentary collection, offices and a bookshop and café. The names of its theatres come from Segundo de Chomón, a pioneering filmmaker who worked in Barcelona, Paris and Milan, and Laya Films, the production company of the Republican Catalan Government during the Civil War, two of the crown jewels of our heritage.

The Centre de Conservació i Restauració (2CR) in the Parc Audiovisual de Terrassa is a new building which was commissioned in 2013 and fully complies with film conservation standards. Its 2,250 square metres accommodate 10 refrigerators for acetate films and 8 for nitrate films as well as workspaces for materials. This facility makes it possible to preserve the photochemical

Jornada de portes
obertes per inaugurar
la seu del Raval (2012)

Open day for the
grand opening of the
Raval headquarters (2012)

suports fotoquímics propis del segle xx i està preparat per acollir la tecnologia digital, tant com a eina de restauració i difusió com per a la preservació de nous materials en aquest suport a través del sistema NAS, sigles del terme l'anglès *network attached storage*, equipat amb discos RAID de nivell 5 que garanteixen un entorn segur, robust i fiable amb una previsió de 100 terabytes de creixement anual. També disposa d'un escàner de 6K dissenyat específicament per a la digitalització de materials analògics en estats fràgils de conservació.

Totes les activitats de la Filmoteca de Catalunya es poden consultar a la web www.filmoteca.cat

media of the twentieth century and it is also fitted out to accommodate digital technology, both as a tool for restoration and promotion and also for the preservation of new materials on this medium using the Network Attached Storage system equipped with level 5 RAID drives to ensure a secure, robust and reliable environment with a forecast annual growth of 100 terabytes.

It also has a 6K scanner designed specifically for digitising analogic materials in fragile states of conservation.

All Filmoteca de Catalunya activities can be found on the website www.filmoteca.cat

Interiors de la
seu del Raval

Inside the Raval
headquarters

Sala Chomón i Sala Laya
Chomón Projection Room
and Laya Projection Room

Centre de Conservació i Restauració de la Filmoteca de Catalunya (2CR) a Terrassa
Filmoteca de Catalunya's new Preservation and Restoration Centre (2CR) in Terrassa

04

A decorative white flourish or scrollwork element positioned below the number 04.

Patrimoni fílmic

Els arxius cinematogràfics s'entesten a conservar allò que la indústria del cinema s'entesta a destruir.

Raymond Borde

Film heritage

Film archives are bent on preserving what the film industry is bent on destroying.

Raymond Borde

Film collections:

The Filmoteca draws on the legal deposit of subsidised Catalan productions, public and private deposits or donations and the acquisition of diverse collections. In 2014 it has almost 30,000 titles, equivalent to 186,000 cans and 13,000 digital media.

• Les col·leccions més emblemàtiques

- a) *Producció catalana*: una antologia de la producció catalana, des dels orígens fins a l'actualitat, passant per clàssics de tots els temps. També inclou documentals, noticiaris i publicitat.
- b) *Laya Films*: noticiaris setmanals i documentals realitzats per la productora de la Generalitat republicana durant la Guerra Civil.
- c) *Segundo de Chomón*: cineasta dels orígens de gran rellevància internacional. Més de 100 títols en una col·lecció única que mostra la capacitat inventiva i d'adaptació al nou mitjà cinematogràfic.
- d) *Nitrats dels orígens*: títols inèdits de Méliès, Smith, Zecca, Guy, Chomón, etc. procedents de les principals productores de principis de segle amb seu a Barcelona.
- e) *L'altre cinema*: clandestí, amateur, experimental i científic, conforma un corpus heterogeni, revelador de la pluralitat del nostre cinema.

Film collection:

The Filmoteca draws on the legal deposit of subsidised Catalan productions, public and private deposits or donations and the acquisition of collections. In 2014 it has almost 30,000 titles, equivalent to 186,000 cans and 13,000 digital media.

• The hallmark collections

- a) *Catalan productions*: an anthology of Catalan films from the earliest days to the present and including all-time classics. It also features documentaries, newsreels and advertising.
- b) *Laya Films*: weekly newsreels and documentaries made by the production company of the Republican Catalan Government during the Civil War.
- c) *Segundo de Chomón*: a pioneering director of enormous international importance. Over 100 titles in a unique collection that shows his ingenuity and adaptation to the new medium of film.
- d) *Early nitrate films*: unpublished titles by Méliès, Smith, Zecca, Guy, Chomón, etc. from the main production companies in the early part of the century based in Barcelona.
- e) *Alternative films*: underground, amateur, experimental and scientific, they make up a heterogeneous corpus which displays the diversity of our cinema.

Catalunya màrtir
(Laya Films, 1938)

Catalonia Martyr
(Laya Films, 1938) ↓

FilmoTeca
de la Generalitat de Catalunya

Ah! la barbe
(Segundo de Chomón, 1905)

A Funny Shave
(Segundo de Chomón, 1905)

Noticiari de Laya Films
Laya Films newsreel

La secta de los misteriosos (Albert Marro, 1914)

The Mysterious Sect (Albert Marro, 1914)

• Restauracions destacades

- 2010:** *Les mesaventures de M. Boit-sans-soif* (G. Méliès, 1904).
- 2011:** *Reborn* (Bigas Luna, 1981), *Espanya al dia nº38* (Laya Films, 1937), *Catalunya màrtir* (Laya Films, 1938), *Notes sur l'émigration* (J. Esteva, 1960).
- 2012:** *Noche de vino tinto* (J.M. Nunes, 1966), *Alrededor de las salinas* (J. Esteva, 1962), *El hijo de María* (J. Esteva, 1972), *Vida en sombras* (Llobet Gràcia, 1948).
- 2013:** *Le chevalier Mystère* (G. Méliès, 1899) i *Concierge et Tourlourou* (Pathé, 1897).

• Featured restorations

- 2010:** *Les mesaventures de M. Boit-sans-soif* (G. Méliès, 1904).
- 2011:** *Reborn* (Bigas Luna, 1981), *Espanya al dia nº38* (Laya Films, 1937), *Catalunya màrtir* (Laya Films, 1938), *Notes sur l'émigration* (J. Esteva, 1960).
- 2012:** *Noche de vino tinto* (J. M. Nunes, 1966), *Alrededor de las salinas* (J. Esteva, 1962), *El hijo de María* (J. Esteva, 1972), *Vida en sombras* (Llobet Gràcia, 1948).
- 2013:** *Le chevalier Mystère* (G. Méliès, 1899) and *Concierge et Tourlourou* (Pathé, 1897).

Enterrament de Durruti (Laya Films, 1936)

The Funeral of Durruti (Laya Films, 1936)

FilmoTeca
Biblioteca Generalitat de Catalunya

Voyage sur Jupiter (Segundo de Chomón, 1909)
A Trip to Jupiter (Segundo de Chomón, 1909)

Restauració analògica i digital
Analogue and digital restoration ↑

Restauració analògica i digital
Analogue and digital restoration ↑

↑
← Fotograma de *Vida en sombras*
(Llobet Gràcia, 1949) abans i després
de la seva restauració

Still from Life in Shadows
(Llobet Gràcia, 1949)
before and after its restoration

Restauració analògica i digital
Analogue and digital restoration ↑

• Bàsics del cinema català

Un catàleg de dotze sessions amb títols indispensables del cinema català, disponibles en DCP i subtitulats en anglès, per ser projectats en filmoteques i festivals (amb el suport de la Fundació Banc Sabadell).

- Els orígens. Atraccions i serials
- La Guerra Civil a Catalunya: documentals i noticiaris de Laya Films
- Supervivències: *Vida en sombras* (Llorenç Llobet Gràcia, 1948); *Apartado de correos 1001* (Julio Coll, 1950); *La piel quemada* (Josep Maria Forn, 1967)
- Barcelona, la ciutat com a protagonista: *Los Tarantos* (Francesc Rovira Beleta, 1962); *Noche de vino tinto* (José Maria Nunes, 1966); *Ocaña, retrat intermitent* (Ventura Pons, 1977); *La plaça del Diamant* (Francesc Betriu, 1982).
- Experiències i experiments: *Dante no es únicament severo* (J. Esteva i J. Jordà, 1966); *Anguish* (Bigas Luna, 1986); cinema experimental (1956-1979).

Dante no es únicamente severo (Jacinto Esteva i Joaquim Jordà, 1967)

Dante is Not Necessarily Harsh (Jacinto Esteva and Joaquim Jordà, 1967)

• Essential Catalan Cinema

A catalogue of twelve sessions of indispensable films in Catalan cinema, available on DCP and subtitled in English, to be screened in film libraries and at festivals (with the support of the Banc Sabadell Foundation).

- The early days. Attractions and serials
- The Civil War in Catalonia: documentaries and newsreels by Laya Films
- Survival: *Vida en sombras* (Llorenç Llobet Gràcia, 1948); *Apartado de correos 1001* (Julio Coll, 1950); *La piel quemada* (Josep Maria Forn, 1967)
- Barcelona, the city as the star: *Los Tarantos* (Francesc Rovira Beleta, 1962); *Noche de vino tinto* (José Maria Nunes, 1966); *Ocaña, retrat intermitent* (Ventura Pons, 1977); *La plaça del Diamant* (Francesc Betriu, 1982).
- Experiences and experiments: *Dante no es únicamente severo* (J. Esteva and J. Jordà, 1966); *Anguish* (Bigas Luna, 1986); experimental films (1956-1979).

Los Tarantos (Francesc Rovira Beleta, 1963)

The Tarantos (Francesc Rovira Beleta, 1963)

Vida en sombras (Llobet Gràcia, 1949)

Life in Shadows (Llobet Gràcia, 1949)

Noche de vino tinto (José María Nunes, 1966)

Night of Red Wine (José María Nunes, 1966)

05
~

Patrimoni documental

Els que escrivíem a Cahiers ens consideràvem futurs realitzadors. Freqüentar els cineclubs i la Cinémathèque ja era pensar cinema i pensar en el cinema.
Jean Luc Godard

Documentary heritage

Those of us who wrote in Cahiers thought we were future filmmakers. Going to film clubs and the Cinémathèques already meant thinking cinema and thinking about the cinema.
Jean Luc Godard

La història del cinema no és només la dels films. Ho és també la de tot el que els envolta: investigacions, publicitat, materials de divulgació, guions, bandes sonores, etc. Els fons documentals de la Filmoteca de Catalunya preserven i divulguen més de mig milió de documents com una part essencial del patrimoni.

Llibres	62.000
Revistes	2.200
Doc. sonors.....	6.000
Vídeos + DVD.....	16.000
Fotografies.....	385.000
Cartells	30.300
Cartelleres.....	5.000
Programes de mà.....	20.000
Peces de museu.....	1.250

The history of cinema is not just the history of films. It is also the history of everything that surrounds them: research, advertising, merchandising, scripts, soundtracks, etc. The documentary collection at the Filmoteca de Catalunya preserves and publicises more than half a million copies as an essential part of film heritage.

Books	62,000
Magazines	2,200
Sound recordings	6,000
Videos+DVDs	16,000
Stills	385,000
Posters.....	30,300
Billboards.....	5,000
Programmes	20,000
Museum items.....	1,250

• Algunes joies documentals:

Athanasius Kircher, *Ars magna lucis et umbrae*, Amsterdam, 1671.

William Lord Wright, *Photoplay writing*, New York, 1922.

Léon Moussinac, *Naissance du cinéma*, Paris, 1925.

Alfredo Serrano, *Las películas españolas*, Barcelona, 1925.

3.000 novel·les cinematogràfiques, procedents d'editorials barcelonines al primer terç del segle xx. Ocasionalment són l'únic rastre existent de films dels quals no es conserven còpies.

Llegats personals de Ramon de Baños, Fructuós Gelabert, Adrià Gual, Francesc Rovira Beleta, Carles Durán, José Luis Guarner, José Nieto i altres cineastes.

• Repositori digital

Des del 2013, aquesta nova eina de documentació acull documents gràfics digitalitzats de consulta oberta per a l'usuari. En creixement constant, inclou arxiu de premsa, arxiu gràfic, revistes especialitzades (1910-1937), novel·les cinematogràfiques i una mostra dels arxius personals de José Luis Guarner, Domènec Ceret, Fructuós Gelabert, Adrià Gual o Ramon de Baños.

Els seus fons són accessibles al CCUC (Catàleg Col·lectiu d'Universitats de Catalunya) i ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antigues), i als portals Memòria Digital de Catalunya, Hispana i Europea.

Catàleg: <http://catalegclassicbeg.cultura.gencat.cat/>

Repositori: <http://repositori.filmoteca.cat/>

CCUC: <http://ccuc.cbuc.cat/>

ARCA: <http://www.bnc.cat/digital/arca/>

Memòria Digital de Catalunya: <http://mdc1.cbuc.cat/>

La Biblioteca del Cinema obre tot l'any de dilluns a divendres. Facilita a l'usuari la consulta, el préstec, la recerca i l'accés a les col·leccions. La nova seu és freqüentada per més de 10.000 usuaris anuals.

• Some documentary gems:

Athanasius Kircher, *Ars magna lucis et umbrae*, Amsterdam, 1671.

William Lord Wright, *Photoplay Writing*, New York, 1922.

Léon Moussinac, *Naissance du cinéma*, Paris, 1925.

Alfredo Serrano, *Las películas españolas*, Barcelona, 1925.

3,000 film novels published in Barcelona in the first third of the twentieth century. At times they are the only existing trace of films of which copies have not been preserved.

Personal bequests from Ramon de Baños, Fructuós Gelabert, Adrià Gual, Francesc Rovira Beleta, Carles Durán, José Luis Guarner, José Nieto and other filmmakers.

• Digital repository

Since 2013 this new documentation tool has hosted scanned graphic documents which can be viewed online by users. It is constantly growing and includes a press archive, image archive, specialist magazines (1910-1937), film novels and a sample of the personal archives of José Luis Guarner, Domènec Ceret, Fructuós Gelabert, Adrià Gual or Ramon de Baños.

The catalog is available at CCUC (Catàleg Col·lectiu d'Universitats de Catalunya) and ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antigues), and at the webs Memòria Digital de Catalunya, Hispana i Europea.

Catalog: <http://catalegclassicbeg.cultura.gencat.cat/>

Repository: <http://repositori.filmoteca.cat/>

CCUC: <http://ccuc.cbuc.cat/>

ARCA: <http://www.bnc.cat/digital/arca/>

Memòria Digital de Catalunya: <http://mdc1.cbuc.cat/>

The Biblioteca del Cinema is open all year round from Monday to Friday and users can view, borrow, research and access its collections. The new site is visited by over 10,000 users per year.

→
Cartells de
Poupée de Paris
(Mihály Kertész,
1925) i *Nuestro
culpable*
(Fernando
Mignoni, 1938)

Posters for
Red Heels
(Mihály Kertész,
1925) and
Our Culprit
(Fernando
Mignoni, 1938)

Fotografies i vidres de llanterna màgica
 Magic lantern photographs and slides

Cartell de La Marieta de l'ull viu (Amichatis, 1927)
Poster for Canny Little Mary (Amichatis, 1927)

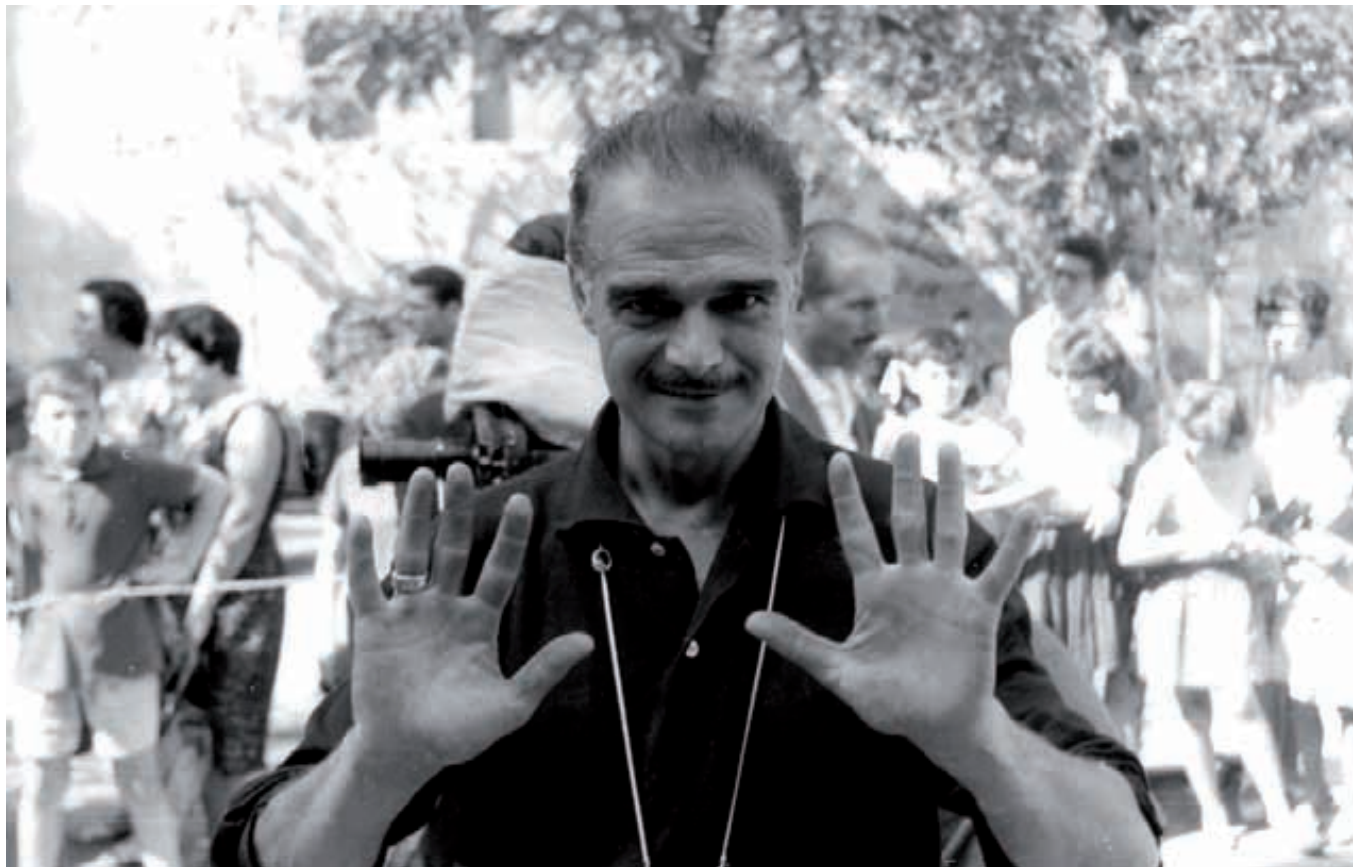
Cartell de la versió catalana de Verd madur/Siega verde (Rafael Gil, 1960)
Poster for the Catalan version of Green Harvest (Rafael Gil, 1960)

Novel·les cinematogràfiques
Cinematographic novels

Cartelleres cinematogràfiques
Film billboards

Francesc Rovira Beleta, dipositari del seu llegat
Francesc Rovira Beleta, his legacy in storage

06
~

Programació

*Conservar està bé, però projectar és essencial.
Una cinemateca no ha de ser un cementiri.*

Henri Langlois

Programming

*Preserving is good but screening is essential.
A film archive should not be a cemetery.*

Henri Langlois

La nova seu del Raval programa unes 1.500 sessions anuals, de dimarts a diumenge durant tot l'any, a partir de tres grans eixos:

- a) Revisió i reivindicació del cinema clàssic
- b) Difusió del cinema contemporani que no arriba a les sales comercials
- c) El cinema com a diàleg transversal amb altres equipaments i institucions culturals.

• Principals cicles (2012 – 2014):

Bigas Luna, La Guerra Civil i el cinema, Pedro Almodóvar, Costa-Gavras i Jorge Semprún, Luis G. Berlanga, Gene Kelly, Marco Bellocchio, Pier Paolo Pasolini, Multiversions i *remakes*, Tim Burton i el seu món, Weimar: De Caligari a Hitler, Obres mestres del cinema nipó, So British, Cinema de propaganda nazi, Jacinto Esteva, Primera Guerra Mundial, Billy Wilder i el seu món, Comèdia soviètica dels anys 20.

The new site in el Raval runs 1,500 sessions per year from Tuesday to Sunday all year round in three main areas:

- a) Review and recognition of classical cinema
- b) Contemporary films that do not make it to commercial cinemas
- c) Film as a cross-cutting dialogue with other cultural facilities and institutions.

• Main programs (2012–2014):

Bigas Luna, The Spanish Civil War, Pedro Almodóvar, Costa-Gavras and Jorge Semprún, Luis G. Berlanga, Gene Kelly, Marco Bellocchio, Pier Paolo Pasolini, Multi-versions and remakes, Tim Burton and his world, Weimar: from Caligari to Hitler, Masterpieces of Japanese cinema, So British, Nazi propaganda films, Jacinto Esteva, World War One, Billy Wilder and his world, Soviet comedy of the nineteen twenties.

- **Festivals acollits**

Sitges, San Sebastián, Cinema Gai i Lèsbic de Barcelona, L'Alternativa, El Meu Primer Festival, Cinema Àrab i Mediterrani, Films de Dones, Cinema d'Autor, Flics.

- **Presències destacades (fotos) (2012-2014)**

Bigas Luna, Costa-Gavras, Robert Guediguian & Ariane Ascaride, Marco Bellocchio, Irene Jacob, Michael Winterbottom, Concha Velasco, Carlos Saura, Basilio Martín Patino, Anna Lizarán, Kevin Brownlow, André S. Labarthe, Volker Schlöndorff i Agnès Varda.

- **El públic**

L'assistència de públic s'apropa als 150.000 espectadors anuals amb una mitjana que supera els 100 espectadors per sessió.

- **Festivals hosted**

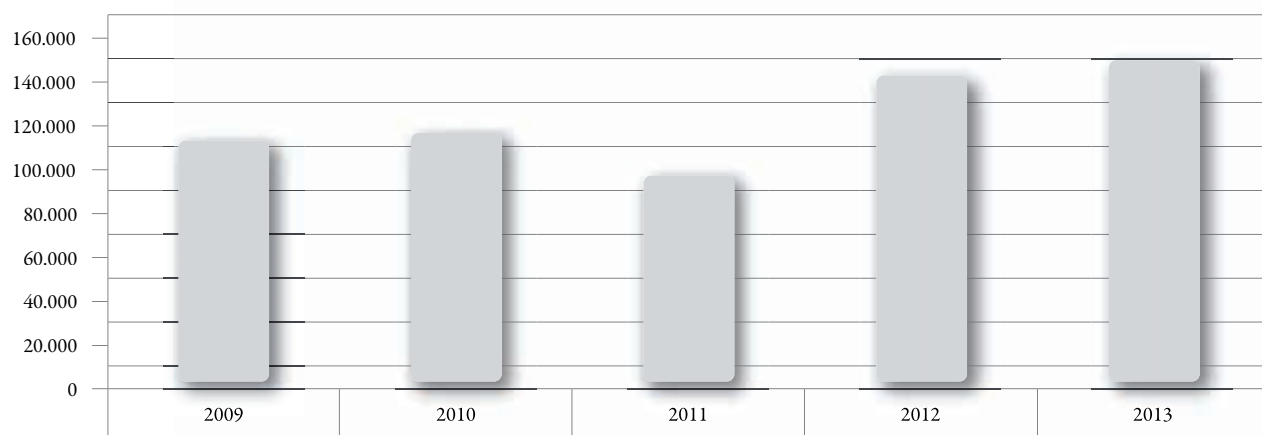
Sitges, San Sebastián, Barcelona International Gay & Lesbian Film Festival, L'Alternativa, El Meu Primer Festival, Cinema Àrab I Mediterrani, Films de Dones, Cinema d'Autor, Flics.

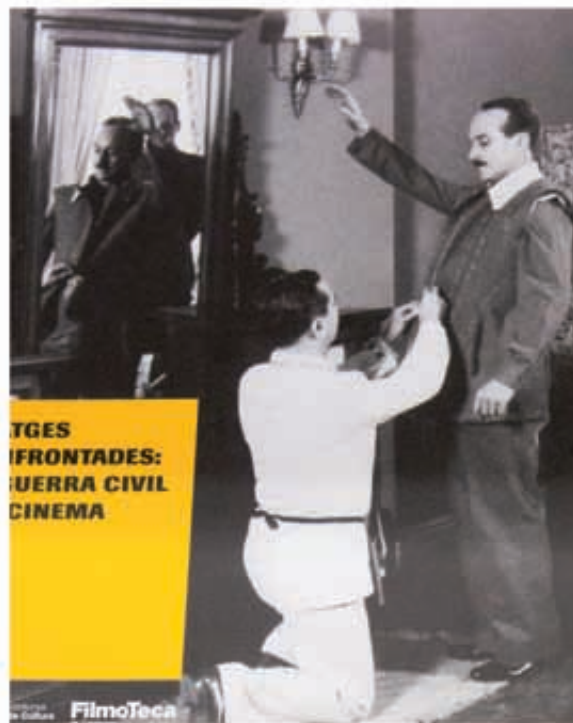
- **Prominent visitors (2012-2014)**

Bigas Luna, Costa-Gavras, Robert Guediguian & Ariane Ascaride, Marco Bellocchio, Irene Jacob, Michael Winterbottom, Concha Velasco, Carlos Saura, Basilio Martín Patino, Anna Lizarán, Kevin Brownlow, André S. Labarthe, Volker Schlöndorff and Agnès Varda.

- **Audiences**

The total audience for film screenings comes to around 150,000 spectators per year, which is an average of over 100 spectators per session.

Projecció en 35 mm. d'*Amor idiota* (Ventura Pons, 2005)
35 mm screening of *Idiot Love* (Ventura Pons, 2005)

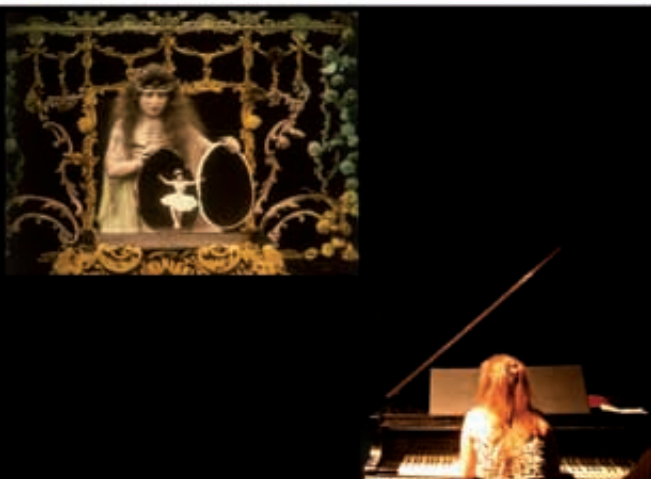
Programa del cicle "Per amor a l'art"
'For the Love of Art' film season

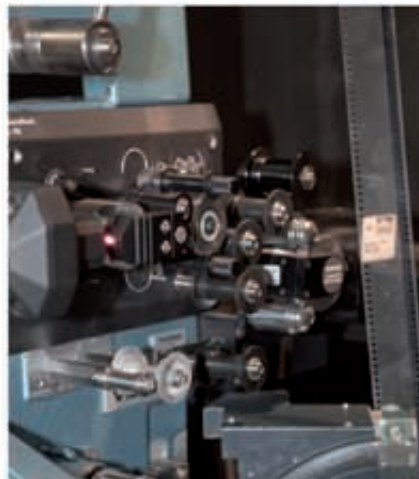
El mestre Joan Pineda acompanya al piano una sessió de cinema mut
Maestro, Joan Pineda, accompanies a silent film session on the piano

Projecció amb acompanyament musical
Screening with musical accompaniment

Projector de 35 mm
35 mm movie projector

Programa mensual
Monthly programme

Filmo de Catalunya

Convidats:
Guests:

Anna Lizarán, Ventura Pons, Michael Winterbottom, Volker Schlöndorff, Marco Bellocchio, Irène Jacob, Goran Paskaljevic, Concha Velasco, Costa-Gavras
Anna Lizarán, Ventura Pons, Michael Winterbottom, Volker Schlöndorff, Marco Bellocchio, Irène Jacob, Goran Paskaljevic, Concha Velasco, Costa-Gavras

07

Exposicions

- **Espai Caralt:** exposició permanent d'objectes procedents del col·leccionista i cineasta amateur Delmiro de Caralt. Segueix un itinerari per la història de la imatge en moviment amb una vocació pedagògica palesa.
- **Temporals:** un espai de 300 metres quadrats acull exposicions temporals majoritàriament procedents dels fons documentals que s'acompanyen de cicles i activitats.

Principals exposicions (cartells i fotos):

- Imatges confrontades. La Guerra Civil i el cinema
- El Raval al Raval. Imatges d'un barri
- El film a l'agulla. El cinema i la moda
- Multiversions
- Jacinto Esteva. A l'ombra de l'últim arbre
- Mac, cartellista cinematogràfic

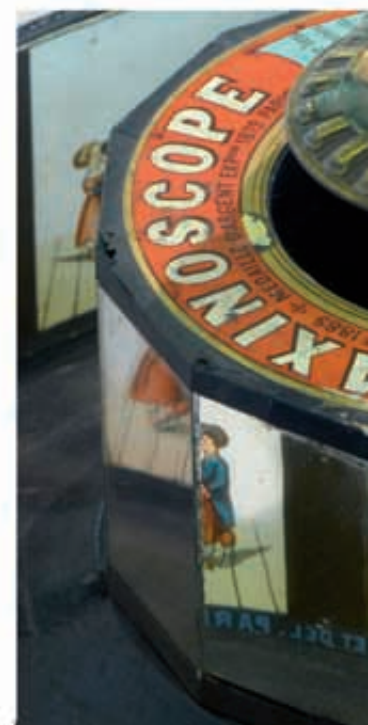
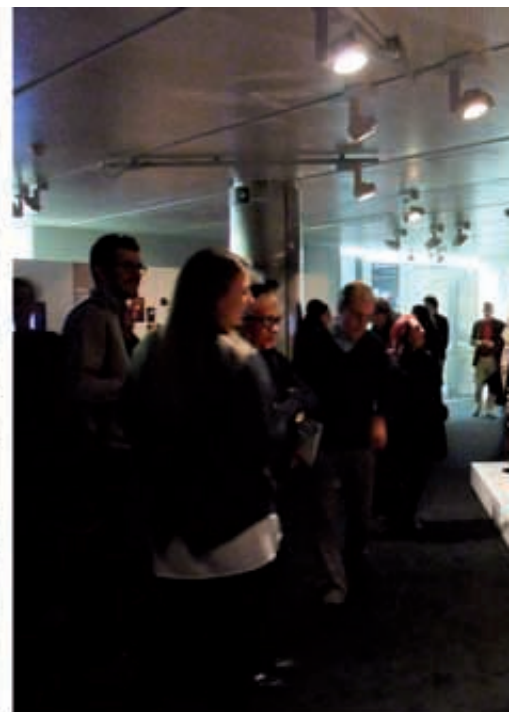
Exhibitions

- **Espai Caralt:** permanent exhibition of objects from collector and amateur filmmaker Delmiro de Caralt. It takes the visitor on a journey through the history of the moving image with a clear educational purpose.
- **Temporary exhibitions:** a 300 square metre venue hosts temporary exhibitions mainly from the documentary collections in parallel with film retrospectives and other activities.

Main exhibitions:

- Confronted images. The Civil War and cinema
- El Raval in el Raval. Images of a neighbourhood
- Films in a needle. Cinema and fashion
- Multi-versions
- Jacinto Esteva. In the shade of the last tree
- Mac, film poster designer

Cartells d'exposicions temporals
Temporary exhibition posters

Exposició permanent Delmiro de Caralt
Delmiro de Caralt permanent exhibition

Detall del Praxinoscope d'Emile Reynaud
Detailed view of Emile Reynaud's Praxinoscope

Inauguració d'"El fil a l'agulla"

Opening of 'El fil a l'agulla'
(Threading the Needle)

Cartells d'exposicions temporals

Temporary exhibition posters

Cartells d'exposicions temporals
Temporary exhibition posters

08
2

Serveis educatius

Els arxius fílmics del món són la sang de la vida de generacions futures, que entendran millor les seves vides un cop hagin descobert les nostres.

Mikel Leigh

Education services

The world's film archives are the life blood of future generations who will better understand their lives once they have discovered ours.

Mike Leigh

Un dels objectius de la Filmoteca de Catalunya és la formació de nous públics: reivindicar el passat per preparar els espectadors del futur. Els serveis educatius de la Filmoteca, creats el 2010, ofereixen:

- “Filmoteca per a les escoles”: un programa adreçat a la difusió i el coneixement de la cultura cinematogràfica en l'àmbit escolar, amb la participació de més de 5.000 espectadors anuals.
- “Aula de cinema”: un curs d'història del cinema destinat a alumnes universitaris i obert al públic en general. Presentacions a càrrec de professors universitaris.
- “L'ESCAC a la Filmoteca”: una sessió mensual en col·laboració amb l'Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya. Presentacions i col·loquis a càrrec de professionals del cinema.
- Visites guiades, formació per a docents, projectes internacionals.

Bloc: <http://blocs.gencat.cat/blocs/AppPHP/filmotecaescoles/>

One of the objectives of the Filmoteca de Catalunya is to educate new audiences by recognising the past in order to train the film goers of the future. The Filmoteca's education services were set up in 2010 and provide several activities:

- “Filmoteca for schools”: a programme to publicise and enhance knowledge of film culture in schools, involving more than 5,000 spectators per year.
- “Film Course”: a course in cinema history aimed at university students and open to the public. Presentations by university professors.
- “L'ESCAC at the Filmoteca”: a monthly session in partnership with the Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC – University School of Cinema and Visual Communication of Catalonia). Presentations and discussions by film professionals.
- Guided tours, training for teachers, workshops linked to the exhibitions, international projects.

Blog: <http://blocs.gencat.cat/blocs/AppPHP/filmotecaescoles/>

Sessions de Filmoteca
per a les Escoles
*Filmoteca Schools
sessions*

Programa de Filmoteca
per a les Escoles
Filmoteca Schools programme

Programa de l'Aula de Cinema
Film Class programme

09
2

Reptes de futur

La tecnologia digital ha estat una benedicció per a la restauració cinematogràfica, però també pot convertir-se en una maledicció si comencem a tractar els màsters digitals com si fossin elements originals. Si un film està rodat en pel·lícula necessita ser preservat en pel·lícula i la restauració digital només hauria de ser un pas transitori.

Martin Scorsese

Future challenges

Digital technology has been a blessing for the field of film restoration, but it could also become a curse if we start treating digital masters as if they were original elements. If a film is made on film, it needs to be preserved on film, and any purely digital restoration is only an intermediary step.

Martin Scorsese

El trànsit del suport analògic al digital és, ara per ara, la darrera transformació tecnològica que ha patit el cinema des de la seva invenció. Les noves tecnologies simplifiquen els rodatges i l'exhibició, però obren seriosos interrogants sobre la seva conservació de cara a un futur que

els especialistes no aventuren superior a quinze anys. En aquest context, les cinemateques estem obligades a afrontar un repte essencial: hem de preservar la pel·lícula de cel·luloide, patrimoni filmic del segle xx, des del coneixement empíric que, a baixa temperatura i amb humitat controlada, perdura més de cent anys. I, d'altra banda, hem d'establir les bases que garanteixin la supervivència de les noves produccions exclusivament digitals.

Paral·lelament a les immenses oportunitats que les edicions en DVD i Blu Ray o les plataformes en línia ofereixen per donar sortida a materials fins ara d'ús restringit a especialistes —restauracions, escenes censurades o documents de rodatge—, les filmoteques estem destinades, d'altra banda, a assumir una segona

The transition from analogic to digital is today the latest technological change that the cinema has experienced since it was invented. New technologies simplify filming and screening, but they also pose serious questions about their conservation in a future which the specialists do not believe will be more than fifteen years. In this context, film archives have to face a major challenge; we need to preserve celluloid film, the film heritage of the twentieth century, based on the empirical knowledge that at low temperatures and with controlled humidity it lasts more than a hundred years. Yet on the other hand we also have to lay the foundations to ensure the survival of new and exclusively digital productions.

In lockstep with the immense opportunities afforded by editions on DVD and Blu-ray and online platforms to provide access to materials hitherto restricted to specialists – restorations, censored scenes and shooting documents – film libraries also have to take on a second mission. In addition to ensuring a

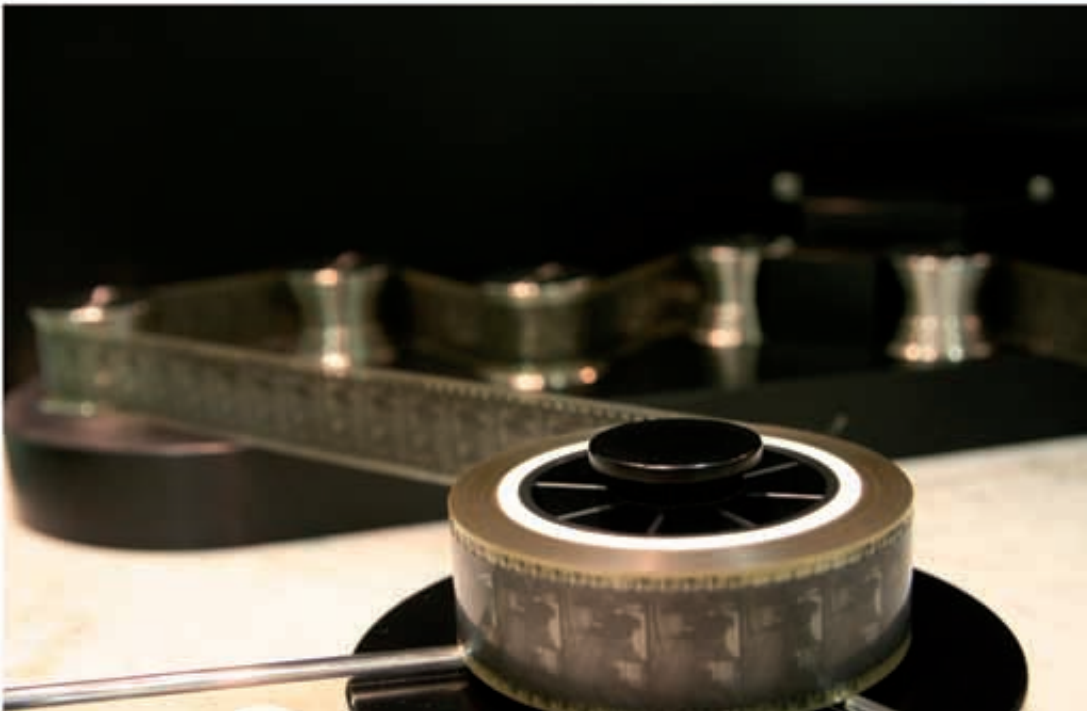
missió. A més de garantir una llarga vida del suport, ben aviat preservarem, en exclusiva, l'espectacle cinematogràfic tal com va ser concebut durant el segle xx. Serem els únics locals públics on es podrà veure una pel·lícula en el seu format original, en un exercici simultàniament nostàlgic, però també respectuós amb la naturalesa artística del cinema. O és que les reproduccions digitals de la pintura han qüestionat l'existència futura dels museus on es poden contemplar els originals?

long life for the medium, we will soon be the only ones to conserve the cinematic show as it was conceived in the twentieth century. We will be the only public places where you can see a movie in its original format, an exercise that is at once nostalgic and also respects the artistic nature of cinema. Or is that the digital reproductions of paintings have called into question the future existence of museums where you can see the original art work?

Servidor digital del 2CR
2CR digital server

Una bobina de pel·lícula i un DCP
A film reel and a DCP

Escàner digital
del 2CR
2CR digital
scanner

La Filmoteca de Catalunya té com a funcions pròpies la preservació i restauració del patrimoni filmic i documental. Des de les dues noves seus, a Barcelona i Terrassa, també es dona suport a la investigació i la difusió de la cultura cinematogràfica en un moment històric que es deriva del trànsit del suport analògic al digital. Preservar i difondre el patrimoni cinematogràfic equival a mantenir la memòria social del segle XX.

One of the functions of the Filmoteca de Catalunya is to preserve and restore the country's film and documentary heritage. From its two new headquarters in Barcelona and Terrassa, it also fosters the research and diffusion of film culture at an historical time due to the switchover from analogue to digital support. Preserving and diffusing film heritage is securing the social memory of the 20th century.

Filmoteca de Catalunya

Plaça de Salvador Seguí, 1 - 9
08001 Barcelona
Tel.: + 34 935 671 070
filmoteca.cultura@gencat.cat
www.filmoteca.cat

Servei de llibreria especialitzada
i bar-restaurant

Sales de projecció

Horaris:
De dimarts a diumenges:
a partir de les 17.00 h

Venda d'entrades i abonaments:
A les taquilles de la Filmoteca
Matins: de dimarts a divendres:
de 10.00 h a 15.00 h
Tardes: de dimarts a diumenge:
de 16.00 h a 21.30 h
(divendres i dissabtes fins a 22.00 h)

Sala d'exposicions

Horaris:
De dimarts a diumenge: de 16.00 h a 21.00 h
Les entrades es poden adquirir a la seu de
la Filmoteca.

Biblioteca

Horaris:
De dilluns a dijous: de 10.00 h a 19.00 h
Divendres: de 10.00 h a 14.30 h
Períodes d'horari especial (Nadal, Setmana
Santa
i de l'1 de juliol al 30 de setembre):
de dilluns a divendres de 10:00 h a 14:30 h

Centre de Conservació i Restauració

Ds. Parc Audiovisual de Catalunya,
Edifici I, BA L1
Carretera BV-1274, Km. 1.
08225 Terrassa

Horaris:
Per accedir al Centre de Conservació
i Restauració cal concertar una cita prèvia.

**Generalitat
de Catalunya**

FilmoTeca
de Catalunya

ISBN: 978-84-393-9185-2

9 788439 391852